

Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου

Το κτίριο της Βικελαίας (Μέγαρο «Ακτάρικα») στο Ηράκλειο κατά τη δεκαετία του 1970
(πριν την δομική ενίσχυση του κτηρίου και την ανακαίνιση)

Στο σημείο αυτό ήταν τα **Ακτάρικα** που την εποχή της Τουρκοκρατίας ήταν **εγκατεστημένοι οι έμποροι** διαφόρων μπαχαρικών, μυρωδικών, αιθέριων ελαίων, λιβανιού, καθώς και άλλων βοτάνων και πουλούσαν τηνπραμάτεια τους στους περαστικούς.

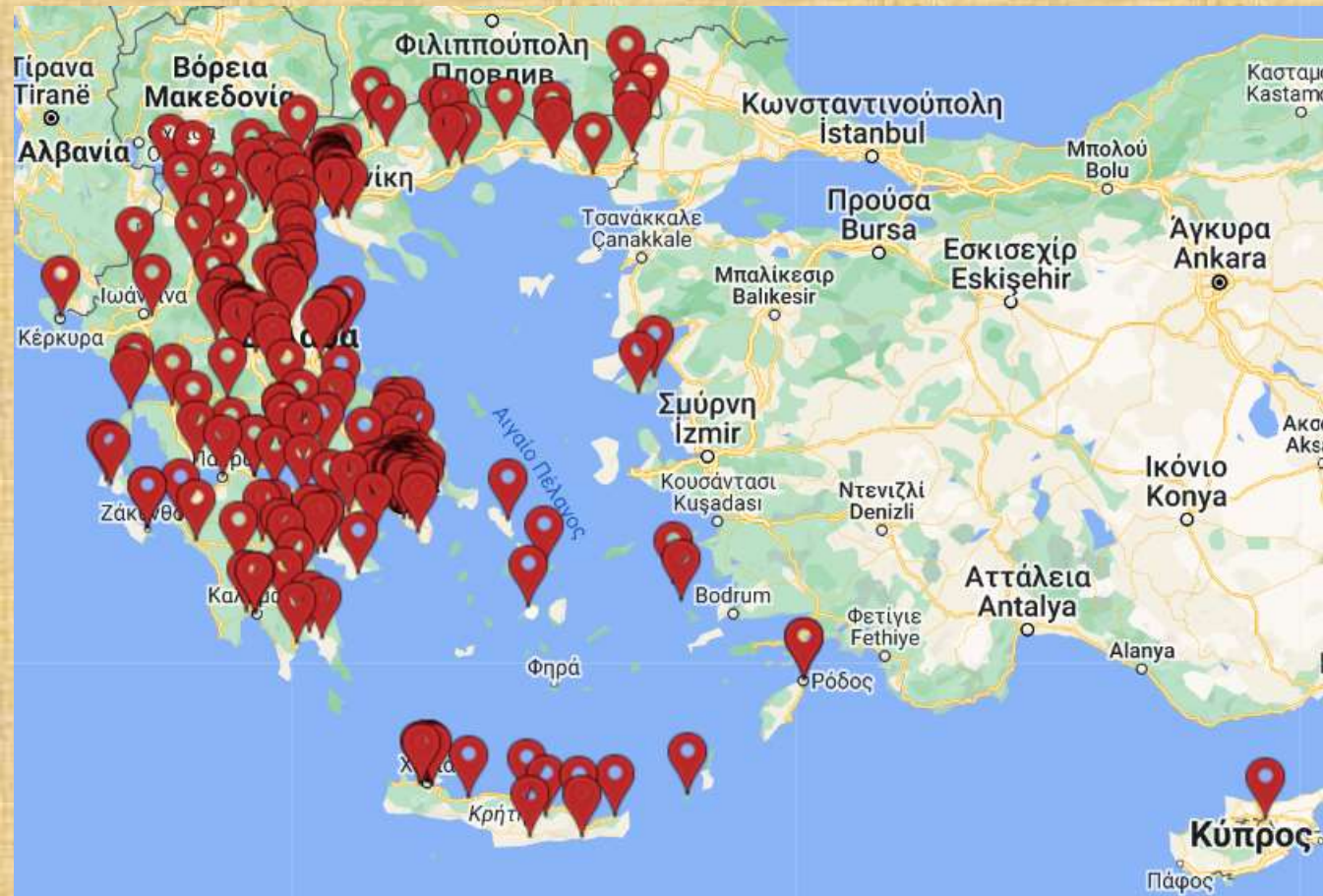
Η αγορά αυτή κατεδαφίστηκε τα έτη 1915-1916. Τον Απρίλιο του 1932 τελειώνει η κατασκευή του «**Δημοτικού μεγάρου των Ακτάρικων**» και αποφασίζεται στους ισόγειους χώρους, να μεταφερθούν τα βιβλία από τα ισόγεια δωμάτια του τότε Νομαρχιακού Καταστήματος.

https://www.aboutlibraries.gr/libraries/handle/20.500.12777/img_2439

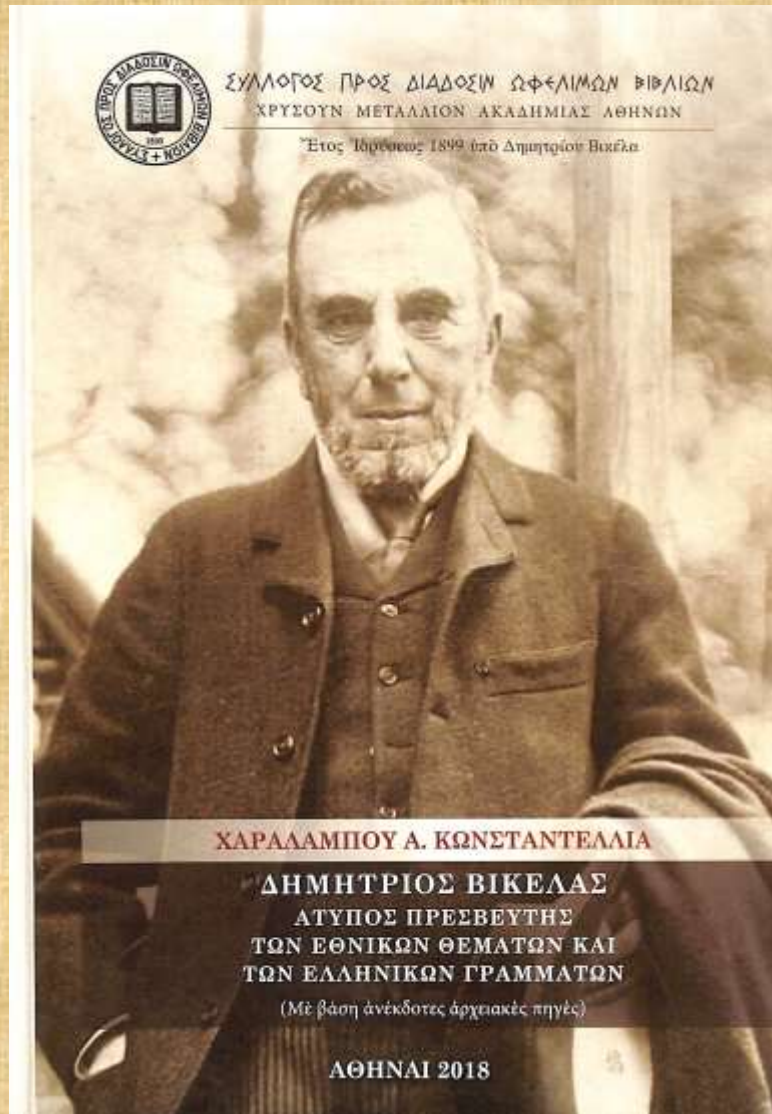
Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη Ηρακλείου
Σημείο Πνευματικής και Πολιτιστικής Αναφοράς για το Ηράκλειο
Το ανακαινισμένο κτίριο εγκαινιάστηκε το 2018

Δίκτυο Ελληνικών Βιβλιοθηκών στην διεύθυνση
<https://network.nlg.gr/library/>

Δημήτριος Βικέλας (1835 – 1908)

Ποιητής και πεζογράφος, έμπορος και αθλητικός παράγων, υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής

Πηγή: <https://www.sansimera.gr/biographies/226>

Ο Δημήτριος Βικέλας γεννήθηκε στην Ερμούπολη της Σύρου, καταγόμενος από μεγάλη εμπορική οικογένεια, η οποία στη συνέχεια εγκαταστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε κοντά στη μορφωμένη και φιλομαθή μητέρα του, ενώ γενικά η μόρφωσή του δεν υπήρξε συστηματική λόγω των συνεχών μετακινήσεων της οικογένειάς του. Έζησε πολλά χρόνια στο Λονδίνο, ασχολούμενος με το εμπόριο. Δεν έπαψε όμως να ενδιαφέρεται για τη λογοτεχνία, **μελέτησε φιλολογία και ιστορία, ενώ έγραψε στίχους και μεταφράσεις έργων, όπως του Ομήρου, του Σαίξπηρ και του Γκαίτε.** Έζησε και στο Παρίσι, όπου ασχολήθηκε με διαλέξεις, αρθρογραφία και με αξιόλογες μεταφράσεις.

Γιατί δώρισε την πλουσιότατη και εκλεκτή βιβλιοθήκη του στον Δήμο Ηρακλείου και δεν την άφησε ούτε στη γενέτειρά του, την Ερμούπολη της Σύρου ?

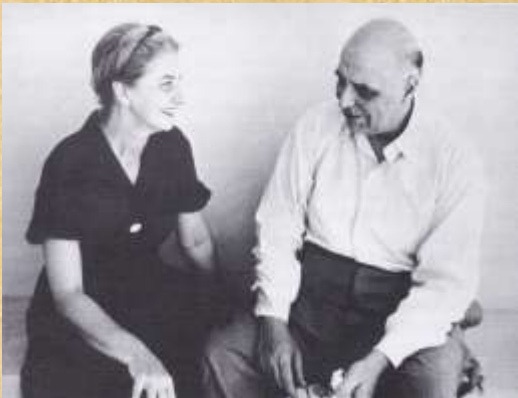
Το 1908, λίγο πριν πεθάνει, ο Δημήτρης Βικέλας είχε ταξιδέψει στο Ηράκλειο. Βλέποντας τις ανασκαφές της Κνωσού και η μαγεία που ένιωσε για τα ευρήματα του Μινωικού Πολιτισμού τον οδήγησε στην απόφαση να δωρίσει στο Δήμο Ηρακλείου ό,τι πολυτιμότερο είχε, τη συλλογή βιβλίων του που έφτασε στο Ηράκλειο μετά το θάνατό του». Τα βιβλία παραδόθηκαν στον τότε δήμαρχο Ηρακλείου, τον τελευταίο οθωμανό δήμαρχο του «Μεγάλου Κάστρου» Μουσταφά Δεληαχμετάκη, ενώ το τότε 15μελές συμβούλιο αποφάσισε να δώσει το όνομα του Δημήτρη Βικέλα στη βιβλιοθήκη.

<https://maleviziotis.gr/2023/03/11/%CE%B2%CE%B9%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%B1%CE%AF%CE%B1-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7-%CE%B7%CF%81%CE%B1%CE%BA%CE%BB%CE%B5/>

Άλλοι δωρητές της Βικελαίας μετά τον Δημήτρη Βικέλα

Πρώτος δωρητής, το 1916, ήταν ο Ιωάννης Λυμπρίτης και ακολούθησαν το Γυμνάσιο Κρήτης, ο Στέφανος Ξανθουδίδης, ο Ανδρέας Ανδρεάδης, ο Ζαχαρίας Οικονόμου, οι κληρονόμοι του αρχιμανδρίτη Φωτίου Θεοδοσάκη, ο Ανδρέας Λυσιμάχου Καλοκαιρινός, ο Μάρκος Αυγέρης, η Έλλη Αλεξίου, ο Γεώργιος Ανεμογιάννης, ο Απολλόδωρος Μελισσειδής, ο Νίκανδρος Φραγκιαδάκης, ο Άρης Χατζηδάκης κ.ά.

Εξέχουσα θέση ανάμεσα στις συλλογές κατέχει η [Βιβλιοθήκη του Γιώργου Σεφέρη](#), που δωρήθηκε από τη γυναίκα του Μαρώ το 1986

https://www.aboutlibraries.gr/libraries/bitstream/20.500.12777/img_2875/1/2_IMG.jpg

https://www.aboutlibraries.gr/libraries/handle/20.500.12777/lib_2445

Ενημέρωση για την ιστορία και το έργο της Βιβλιοθήκης
από τον προϊστάμενο της Βιβλιοθήκης κ. Δημήτρη Σάββα και
ξενάγηση στα τμήματα της Βιβλιοθήκης

Μερικά από τα τμήματα της βιβλιοθήκης

<https://kede.gr/dimotikes-vivliothikes-megali-i-syneisfora-kai-makra-i-istoria/>

1. Τμήμα μη δανειζομένων βιβλίων- βρίσκεται στον 1^ο όροφο

Περιλαμβάνει τα παλαιά βιβλία και ικανό αριθμό σύγχρονων εκδόσεων, όπως και όλες τις μεγάλες δωρεές: **Δημήτρη Βικέλα, Μάρκου Αυγέρη (λογοτέχνης), Έλλης Αλεξίου, Γιώργου Σεφέρη και άλλων.**

Ο επισκέπτης μπορεί να τα διαβάσει μόνο στο Αναγνωστήριο της Βιβλιοθήκης. Το σύνολο των διαθέσιμων τίτλων του τμήματος ανέρχονται σε περίπου 180.000 τόμους και τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει η αναδρομική ψηφιακή του καταλογογράφηση.

2.Το Τμήμα Δανειζόμενων βιβλίων – βρίσκεται στο ισόγειο

Οι επισκέπτες, με την κάρτα μέλους που αποκτούν, μπορούν να δανειστούν τα βιβλία του τμήματος, το οποίο εμπλουτίζεται συνεχώς από τις τρέχουσες κυρίως εκδόσεις. Στο τμήμα αυτό λειτουργεί και Παιδικό – Δανειστικό. Το σύνολο των διαθεσίμων τίτλων του τμήματος ανέρχεται στους 30.000 περίπου. Το τμήμα είναι πλήρως μηχανογραφημένο και υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης βιβλίων και κράτησης τους μέσω διαδικτύου.

3.Το Τμήμα Εφημερίδων και Περιοδικών – βρίσκεται στο υπόγειο

Περιλαμβάνει εφημερίδες και περιοδικά από τον προ-προηγούμενο αιώνα μέχρι σήμερα. Εμπλουτίζεται από παλιό υλικό όπως και από τον καθημερινό και περιοδικό Τύπο. 1.500 είναι οι τίτλοι που εμπεριέχονται στο τμήμα αυτό δηλαδή διαθέτει περίπου 4.000 τόμους.

4.Το Τμήμα Αρχείων– βρίσκεται στο υπόγειο

Η Βικελαία είναι η μοναδική βιβλιοθήκη παγκοσμίως που κατέχει μέρος αρχείου, σε πρωτότυπα έγγραφα ή αντίγραφά τους, τα οποία συνέταξαν οι διάφοροι κατακτητές του νησιού.
https://www.aboutlibraries.gr/libraries/handle/20.500.12777/lib_2445

5. Εργαστήριο Παλαιογραφίας – βρίσκεται στον 3 όροφο

Ο υπεύθυνος θα μας ξεναγήσει στο εργαστήριο και θα μας αναλύσει λεπτομερώς τα στάδια και τον τρόπο σωστού καθαρισμού, συντήρησης και βιβλιοδεσίας παλαιών και σπάνιων βιβλίων, χειρόγραφων και εντύπων. Για τον καθαρισμό και τη συντήρηση ενός μόνο παλαιού βιβλίου (200 ετών περίπου) χρειάζεται να εργαστεί 7 ολόκληρους μήνες!

Το παλαιότερο βιβλίο στη Βικελαία Βιβλιοθήκη είναι το «**Κωμωδίαι εννέα, Βενετία**», του **Αριστοφάνη**, το οποίο τυπώθηκε το 1498! Είναι τόσο σπάνιο που δεν βρίσκεται στις προθήκες της Βιβλιοθήκης, αλλά σε θυρίδα της Εθνικής Τράπεζας!

6.Οπτικοακουστικό Τμήμα – βρίσκεται στον 3 όροφο

Εκδόσεις της Βικελαίας

Με το εκδοτικό της έργο, έχει συμβάλει ουσιαστικά στη διάδοση των γραμμάτων και των τεχνών. Το εκδοτικό της πρόγραμμα ανέρχεται περίπου **σε 200 τίτλους.**

Περιοδικό Παλίμψηστον

Ετήσια ιστορική - φιλολογική έκδοση της Βικελαίας Δημοτικής Βιβλιοθήκης

Τις σελίδες του λάμπρυναν κορυφαίοι πνευματικοί δημιουργοί, Έλληνες και Ξένοι, με πρωτότυπες ή μεταφραστικές εργασίες.

Εκδηλώσεις στη Βικελαία

Ένας Κήπος με Βιβλία

Η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, δημιουργεί έναν «κήπο με βιβλία», προτάσεις για τους μικρούς της φίλους για να διαβάσουν, να «ταξιδέψουν», να...

Παρουσίαση του βιβλίου Cristoforo Buondelmonti: Descriptio insulae Cretae. Intoduccion, traduccion y notas de Manuel Serrano

**Ο Στυλιανός Σ. Χαρκιανάκης
Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας συναντά τον
Νίκο Χ. Γιανναδάκη**

**Θεατρική παράσταση «Λουκής Λάρας»
του Δημητρίου Βικέλα**

<https://vikelaia.gr/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B5%CE%BA%CE%B4%CE%B7%CE%BB%CF%8E%CF%83%CE%B5%CF%89%CE%BD/>

**Αρχαιολογικά ευρήματα στη Βικελαία
Υπόγειο - γυάλινο δάπεδο
(η δεξαμενή της κρήνης Λιονταριών)**

Εκπαιδευτική επίσκεψη στην Βικελαία

Αναθέσεις ρόλων

«Οι Φωτογράφοι»

ΒΑΡΔΑΛΑΧΑΚΗΣ
ΠΑΤΣΟΥΡΑΚΗ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΑΡΡΗΣ

«Οι Ηχολήπτες»

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
ΚΟΥΜΙΑΝΑΚΗ
ΛΥΤΙΝΑ
ΔΡΑΚΩΝΑΚΗ

«Οι Δημοσιογράφοι»

ΧΑΧΛΙΟΥΤΑΚΗ
ΜΑΥΡΑΚΗ
ΜΑΤΑΛΛΙΩΤΑΚΗ
ΝΙΚΗΤΑΡΑΣ
ΚΕΦΑΛΙΑΝΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

1. Ποια ήταν η προσωπικότητα του Δημήτρη Βικέλα και γιατί δώρισε την πλουσιότατη και εκλεκτή βιβλιοθήκη του στον Δήμο Ηρακλείου και δεν την άφησε στη γενέτειρά του, την Ερμούπολη της Σύρου ;
2. Ποια είναι τα τμήματα τα οποία λειτουργούν σήμερα στη Βιβλιοθήκη και τι υλικό διαθέτουν;
3. Ποια είναι τα αρχέτυπα βιβλία; Υπάρχουν στην βιβλιοθήκη και πώς συντηρούνται;
4. Γιατί η Μαρώ Σεφέρη επέλεξε τη Δημοτική Βιβλιοθήκη του Ηρακλείου για να δωρίσει τα βιβλία του άντρα της Γιώργου Σεφέρη;
5. Πως μπορώ να γίνω μέλος της βιβλιοθήκης;
6. Μπορεί το σχολείο μου να γίνει μέλος της βιβλιοθήκης;

Επίσκεψη στον Κοινωνικό Χώρο Ιδρυμάτων Α. και Μ. Καλοκαιρινού-Το Κοινωνικό Παντοπωλείο

Οι μαθητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά τις Κοινωνικές αυτές δομές αλλά και να δουν την πολύτιμη προσπάθεια που καταβάλουν όλοι οι εργαζόμενοι για να βοηθήσουν καθημερινά οικογένειες που το έχουν ανάγκη.

